

Hva er synd?

Synd er kanskje ikke et populært tema å ta opp, men det er et veldig viktig ett.

Når jeg tar opp et tema som synd kan jeg få flere reaksjoner.

Noen tenker med en gang at dette vil jeg ikke høre om, fordi de er lei av å føle seg fordømt og ha skyldfølelse.

Ofte kan dette teamet bli fremstilt slik: Du er en stor synder, slutt å synd, skam deg, prøv å vann seier over synd! Eller de prøver å gi deg et ti stegs program til hvordan overvinne synd og leve et seirende kristenliv.

Noen andre igjen tenker kanskje slik når jeg tar opp dette teamet: Ikke ennå en som vil snakke om at synd ikke er så ille og så farlig, eller at det ikke noe som egentlig heter synd.

Jeg vil ikke fortelle deg noe av dette i denne undervisningen. Jeg vil ikke gi deg fordømmelse og jeg vil heller ikke si at synd ikke er farlig eller ikke eksisterende.

Mitt fokus er på identitet og hvem du i sannhet er, det vil hjelpe deg til ikke å falle i noen av disse grøftene.

Mitt ønske med denne undervisningen er du kan får et nytt lys over dette teamet, og se synd for det det er uten fordømmelse, skam og skyld.

Ordet synd blir brukt mest i religiøst sammenheng, og det handler ofte om det gale vi gjør og tenker, og som gjøre at ofte tenker at en gud blir sint, og synd må straffes.

Hvordan du håndterer dette teamet kommer mye an på ditt gudsbilde, hvis du har et bilde av en fordømmende og sint gud, vil du også prøve å unngå dette temaet, og du vil lett føle deg fordømt. Som sagt, det jeg vil undervise er ikke fordømmende, men du kan likevel oppleve det, hvis du har et feil bilde av Gud.

Wikipedia sier dette:

Synd er i religiøs sammenheng knyttet til tanker, ord og/eller handlinger som står i et motsetningsforhold til det guddommelige vesen, virkelighet og vilje. Sagt på en annen måte, synd står i et motsetningsforhold til Guds hellighet.

Mange assosier synd med Gud, hans sinne og vrede, og dette bilde av Gud gjør at mange ikke vil ha noe med han å gjøre, og de vil også ofte si at det ikke er noe som heter synd. Selv en del kristne har falt i denne grøften; der man ikke lenger ønsker å snakke om synd, fordi det bringer fordømmelse og negative assosiasjoner med seg.

Som sagt, dette er et veldig viktig tema, og bare for å gjøre det klart så tror jeg så absolutt det er noe som heter synd. Grunnen til at Jesus kom var for å fri oss fra dens makt og undertrykkelse.

Ordet som er blitt brukt i det Nye testamentet er *hamartia*, som betyr «å bomme på målet», det vil i hovedsak si: Vi bommer på å gjøre det som er rett og godt.

Min definisjon på synd er dette:

Alt det vi sier, tenker og gjør, og også det vi lar vær å gjøre, som er negativt for oss, og de som blir påvirket av det gale vi gjør.

Synd vil også ødlegge forhold. Forhold til deg selv, med andre og med Gud.

Det er en ting jeg vil nevne her: Mange tror at synd påvirker Gud sitt forhold til oss, det vil si: Gud blir sint på oss, fordømmer oss og vil avvise oss, men Gud gjorde noe med synd en gang for alle på korset, og han holder ikke våre synder opp imot oss.

Hvis du tror jeg sier i mot Bibelen her, ta en titt på Salme 103, og også lignelsen om den bortkommende sønn i Lukas 15, og svar på dette spørsmålet: I lignelsen, forandret faren sin holdning til sønnen seg? Eller var den det samme?

Jesus opprørte faktisk mange religiøse med denne lignelsen, for den stemte ikke helt med deres gudsbilde. De tenkere at faren skulle ha vært sint på sønnen fordi han hadde gjort store synder, og han burde ha straffet ham, ikke tatt han imot med ubetinget kjærlighet.

Så Gud sin kjærlighet mot oss forandrer seg ikke, men synd kan påvirke vårt forhold til ham. Vi kan lett trekke oss vekk fra Gud, og til og med tenke feil om Gud når vi gi etter for synd.

Når vi er inne på lignelsen i Lukas 15, så var det nettopp dette sønnen gjorde. Han trodde feil om sin far, han trodde han ville bli straffet for sin synd og kanskje bare bli en tjener, hvis han var heldig.

Det var også en annen person i denne lignelsen, det var den hjemmeværende sønnen. Han hadde også gjort synd, og trodde feil om sin far. Han trodde hans gode oppførsel og harde arbeid ville gjøre at han oppnådde noe hos sin far, og gjennom dette få hans akseptasjon og kjærlighet. Han satte sin lit til det han hadde gjort (som også er en synd), og ble sint når broren kommer hjem og blir akseptert uten betingelser. Denne sønnen var stolt og dømmende, dette er to store synder som vil skade våre forhold, både til oss selv, andre og vårt forhold til Gud.

Synd og vår identitet.

Det som de fleste kristne og kirkesamfunn er enige om er at synd er en fiende og at Jesus kom for å sette oss fri fra den. Alle er enige om at syndens lønn er døden, men Guds nådegave er evig liv i Kristus Jesus (Rom 6:23).

Men det som skiller en del kirkesamfunn er hvordan vi definerer vår identitet.

Det er to hovedsyn

1. Vi er bare syndere, frelst av nåde. Menneskets natur er syndig, selv etter frelsen. Dette synet finnes blant annet hos lutheranere, metodister, kalvinister og baptister.
2. Når vi blir kristne får vi en ny natur og blir rettferdige. Vi er rettferdig, ikke synder lenger. Dette synet finnes blant annet hos karismatikere og en del nyere kirkesamfunn.

Mitt eget kirkesamfunn som ble stiftet i slutten av 1800 tallet, Den Frie Evangeliske Forsamling, hadde dette siste synet, og det var få den gangen som hadde det, og de møtte sterk motstand på den tiden.

Under det siste finner du en del nyanser.

Innen for det karismatiske trossamfunnene/retningene finner du at mange splitter opp ånd, sjel og legemet.

Selv om det ikke alltid blir sagt direkte er ofte dette som blir formidlet: Vår ånd er rettferdig og ren, men vår sjel og kropp er syndig. Derfor må vi med vår ånd prøve å kjempe mot vår sjel og kropp. Dette vil med andre ord si at vi har to identiteter: Vi er både rettferdige og rene, som er vår ånd, men vi er også en syndig skapning, som er vår sjel og kropp.

Jeg var en ung ungdom under den karismatiske vekkelsen på 80-90 tallet, og det var mye dette som ble fortalt da.

Et annet syn, som har blitt mer populært i de siste årene, og er kalt universalisme. De mener at siden alle mennesker ble rettferdige da Jesus døde og sto opp, og fordi Jesus døde for alle, forsonte alle med seg selv og døde for synd en gang for alle, er alle mennesker på vei til himmelen, enten de tror eller ikke.

Bare for å gjøre det klart, så har ikke jeg ikke dette synet.

Det siste synet jeg vil presentere for deg er det jeg heller til.

Dette synet kan forveksles noe med universalismen, men det skiller seg likevel vesentlig ut.

Alle er inkludert i det Jesus gjorde (for så høyt har Gud elsket verden Joh 3:16 og Gud forliket verden med seg selv i Jesus Kristus, og tilregnet oss ikke våre synder 2Kor 5:19), men du må velge å tro for å ta del i det. Dette vil også si at du vil erfare å få den nye skapningen (2Kor5:17).

Noen mener her at alle ble født på ny og fikk en ny skapning da Jesus døde og stod opp, men at du fremdeles må tro for å ta del i det. Jeg forstår tankegangen her, for alt er gjort ferdig, og alle er inkludert i frelsesverket, men jeg vil kanskje heller si det på denne måten: Jesus gjorde det mulig for oss å motta denne nye skapning når vi velger å tro det (og å tro er et valg, ikke en følelse eller prestasjon).

Da vi ble en ny skapning, ble vi det helt igjennom. I den nye skapningen skilles det ikke på ånd, sjel og legemet, for de er alle ett.

Du kan også si at før tilhørte din kropp og sjel synd, men da du ble født på nytt tilhørere ikke de synd eller mørkets rike lenger, du er satt over i et nytt rike!

Sinnet trengs fremdeles å fornyes (Rom 12:1-2) og kroppen er et redskap (Rom 6:13&19) og et hus du bor i her nede. Det er også et tempel der den Hellige Ånd bor (1Kor 6:19-20). Hvis kroppen hadde vært ond og tilhørt synd kunne ikke den Hellige Ånd ha bodd der.

Det er mye som kunne ha vært sagt om disse retningene, og du kan finne mange blandinger også. Studer gjerne dette for deg selv, for jeg vil ikke bruke så mye mer tid på å gå grundigere i disse retningen i denne undervisningen.

Du er ikke synd!

Uansett hvilken tradisjon du er vokst opp med, er det jeg skriver nå veldig viktig, og tenk nøye igjennom det jeg sier, spesielt hvis du har et annet syn.

Det alle fleste av oss, hvert fall innerst inne, ønsker er å bli fri syndens makt over våre liv. Selv mange av de som ikke kjenner Gud (for eksempel: de aller fleste ikke kristne som har problemer med alkohol, ønsker ikke at alkoholen skal ha makt over dem lenger, de vet at det er ødeleggende for dem), ønsker dette.

Spørsmålet er: Hvordan?

Vi som kristne sier at vi har svaret på syndens problem, som er Jesus, men i det praktiske liv ser det ofte ikke slik ut. Mange sliter vel så mye med synd som de ikke kristne, de sitter nesten like mye fast i dem, selv om vi kanskje klarer utad å holde en bedre fasade, men i tillegg sliter vi mer med mye fordømmelse, skyld og selvforakt.

Du kan finne at enkelte ikke kristen kan ofte utøve bedre selvdisciplin enn mange kristne. Hva kommer dette av?

Jeg tror dette kommer av de to synene som jeg har presentert for deg i denne undervisningen. Det første: Du er bare en skitten synder og venter på himmelen der du skal bli perfekt, men her nede må vi bare akseptere den syndige oss og prøve å leve sammen med den. Vi forakter oss selv og det vi gjør, men vi får bare prøve å gjøre det beste ut av det, stole på nåden og prøve å holde fast på troen så vi kommer oss til himmelen.

Det andre synet, som jeg mener er hakket verre, er synet om at vi både er syndige og hellige på samme tid. Vi har to naturer på innsiden, en syndig natur og en rettferdig natur. Disse to er i konstant kamp med hverandre, og man må passe på å mate den gode naturen slik at syndenaturen ikke får kontroll over en. Dette er en konstant kamp som må kjempes til vi kommer til himmelen.

Ingen av disse synene er gode nyheter for oss her nede. Evangeliet betyr gode nyheter, og hva er de gode nyhetene? Handler de gode nyhetene kun om å komme seg til himmelen?

De gode nyhetene er bedre enn du tror!

Jeg tror de gode nyhetene er bedre enn du tror. La meg vise deg det!

Rom 6:6-14

4 Vi ble altså begravd med Ham ved dåpen til døden, for at slik som Kristus ble oppreist fra de døde ved Faderens herlighet, slik skal også vi vandre i et nytt liv.

5 For hvis vi er blitt forenet med Ham i likhet med Hans død, da skal vi også bli det med oppstandelsen.

6 For vi vet dette, at vårt gamle menneske ble korsfestet med Ham, for at syndelegemet skulle bli fratatt sin makt, så vi ikke lenger skal være slaver under synden.

7 For den som er død, er rettferdiggjort fra synden.

8 Men døde vi med Kristus, da tror vi at vi også skal leve med Ham,

9 fordi vi vet at etter at Kristus er oppreist fra de døde, dør Han ikke mer. Døden hersker ikke lenger over Ham.

10 For den døden Han døde, den døde Han for synden én gang for alle, men det livet Han lever, det lever Han for Gud.

11 Slik skal også dere regne dere som døde for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus, vår Herre.

12 La derfor ikke synden ha herredømme i deres dødelige kropp, så dere skulle lyde den i dens lyster.

13 Og still heller ikke lemmene deres fram som våpen for urettferdigheten til tjeneste for synden, men still dere selv fram til tjeneste for Gud som de som av døde er blitt levende, og still lemmene deres fram som våpen for rettferdigheten til tjeneste for Gud.

14 For synden skal ikke herske over dere, siden dere ikke er under loven, men under nåden.

Synd er ikke bare noe vi gjør, men en ond makt

Jeg ønsker først å vise deg at synd ikke bare er en ting vi gjør, men en makt og en skapning. Legg merke til at det står synden og den, når det er referert til synden. Dette heter på norsk: personlig pronomen. Det vil si: Bibelen sier ikke at du er synd, det er noe uten for deg som er synd, kalt det eller den. Hvis du lest over, i vers 12, så vil du se at den har også lyster. Disse lystene er ikke dine, men det er dens lyster: *..så dere skulle lyde den i dens lyster.*

La meg vise deg et skriftsted til: Dette er etter syndefallet og da Kain blir fristet til å ta livet av sin bror Abel.

1Mos 4:7

7 Har du godt i sinne, kan du ikke da se frimodig opp? Men hvis du ikke har godt i sinne, ligger synden på lur ved døren. Dens onde lyst vil fange deg, men du skal herske over den.»

Her igjen ser vi at synden er noe utenfor deg, du er ikke den. Hvis synd var deg, eller en del av deg, hadde du ingen mulighet til å seire over den. For en by som ligger i strid med seg selv kan ikke stå. Jesus selv sa dette da han ble beskyldt for både å ha Gud og djevelen i seg.

Matt 12:25

25 «Hvert rike som er i strid med seg selv, blir ødelagt, og hver by eller hvert hus som er i strid med seg selv, kan ikke bli stående.

Så du kan ikke ha både Gud sin ånd og syndens makt boende i deg.

En del snakker om at vi fremdeles har et syndelegeme og et gammel menneske på innsiden. For det første, hva er syndelegemet? Syndelegemet var der synden kunne bo og herske. Synden kunne ta bolig i oss, selv om det ikke var oss.

Dette legemet var også forent med synden, men hva skjedde da Jesus døde og sto opp? Du ble med han spikret til korset, og ditt syndelegemet ble korsfestet og døde sammen med ham (Rom 6:6), du er blitt oppreist og fått et nytt liv og bli en helt ny skapning, den gamle skapningen er borte, alt er blitt nytt, og alt dette er ikke ditt eget strev om å få det til ved å prøve og korsfeste deg selv, men alt dette er av Gud!

2 Kor 5:17-18

*17 Derfor om noen er i Kristus, er han en ny skapning. Det gamle er forbi. Se, alt er blitt nytt.
18 Men alt dette er av Gud, Han som forlikte oss med seg selv ved Jesus Kristus, og ga oss forlikelsens tjeneste,*

Du er ikke lenger forenet med synden, du har blitt forenet og forliket med Gud!

1 Kor 6:17

17 Men den som er forenet med Herren, er én ånd med Ham.

Rom 6:5

5 For hvis vi er blitt forenet med Ham i likhet med Hans død, da skal vi også bli det med oppstandelsen.

Synden har i realiteten ingen makt over deg lenger, du er død til den! Men du har fremdeles valg. Gud tok ikke vekk ditt frie valg, da du ble en ny skapning heller, så du kan velge å synde fremdeles.

Selv om du skulle synde, så blir ikke plutselig din identitet en synder, du bare tror på løgner om hvem du er og hvem Gud er.

- **Din største fiende er ikke deg selv, men løgnene du tror om deg selv.**

Du må vite hvem din fiende er, hvis ikke vil du aldri vinne. Du vil heller aldri vinne hvis du selv er din egen fiende! (Ef 6:12-13)

Uansett hvilken teologi og trosretning to har, tenk etter dette? Fungerer den teologien jeg har i praksis, hvis ikke, kanskje du ikke har trodd det som er sant om deg?

Jeg kan skrive under på at å se hvem jeg i sannhet er nå, og hvem jeg er forent med, har satt meg fri på så mange områder.

Det er ikke det at jeg aldri synder mer, for jeg trenger fremdeles å re-programmeres, det vil si: Fornye mine tanker. Men det er en så stor frihet å vite at synd jeg gjør ikke er en del av min identitet! Jeg kjemper ikke mot meg selv, ei heller mot andre mennesker.

En åndelig makt kalt synd

Det er en åndelig ond makt som heter synd, og den er min og din fiende. Den er vår alles fiende. Når jeg ser andre gjøre synd, vet jeg at de ikke ser sannheten om dette, og når noen synder mot meg, vet jeg også at det i realiteten ikke er dem, men en åndsmakt som står bak, og den heter synd som har lurt dem til å velge feil. For selv om vi kan bli lurt, har vi fremdeles et valg.

Se på dette skriftstedet:

Ef 6:12-13

*12 For vår kamp er ikke mot kjøtt og blod, men mot maktene, mot myndighetene, mot verdensherskerne i denne tidsalders mørke, mot ondskapens åndelige hærskarer i himmelrommet.
13 Ta derfor Guds fulle rustning på, for at dere kan være i stand til å stå imot på den onde dag og å bli stående etter å ha vunnet seier i alle ting.*

Hvis du eller andre var synd, ville vi ha kjempet en kamp mot oss selv eller andre, men deg selv eller andre er ikke din fiende, det er den åndelige makten, som heter synd, som er det. Den er vår sanne fiende, og de gode nyheten, som vi også kan lese i Efeserbrevet, er at vi kan bli stående etter å ha overvunnet alt, eller som denne oversettelsen sier: Vunnet seier i alle ting. Jeg håper du begynner å se de gode nyhetene nå?

Redd for deg selv?

Jeg er ganske sikker på at noen av dere som leser dette er redd for seg selv, redd for at du vil gjøre det gale som du tenker av og til. Jeg var en av dem. Du identifiserer deg med disse tankene og tenker at dette er hvem du er, derfor er du redd for at du vil gjøre det, å leve det ut, men jeg håper du ser nå at dette er en løgn.

For å finne tilbake til din sanne identitet trenger du å gå lengre tilbake enn syndefallet, du må se på utgangspunktet. Hva sa Gud om mennesket da han skapte det? Jo han sa dette er overmåte godt, dette er veldig bra og det er perfekt.

De fleste, i religiøse sammenheng, har hørt at mennesket er bare ondt tvers igjennom og deres originale identitet er synd, men er det sant, sier Bibelen det? Jeg vet den snakker om menneskets fordervede handlinger, men snakkes det om deres sanne identitet?

Jeg tror syndefallet brakte store konsekvenser med seg, og mennesket ble mer og mer lik synd i sin natur. De var slaver under synden, men synden har aldri vært menneskets sanne natur.

Arvesynden

Jeg vet det er litt forskjellig syn på dette, og man snakker om arvesynden. Arvesynden vil egentlig si at alle som ble født etter Adam, ble født i synd og er syndere. Jeg er enig i at vår tilstand før Jesus og før vi trodde han, var syndere, men det var vår tilstand ikke vår sanne natur.

Synd prøvde helt fra starten av å forme mennesket i sitt bilde, og når mennesker gav etter for den, gav de den makt, de ble slaver under den og deres tilstand var syndere. Men vi må ikke glemme utgangspunktet, og vi må for all del ikke glemme Jesus, som gjorde noe med denne tilstanden vi var i.

Kol 1:13-14

13 Han er Den som har fridd oss ut av mørkets makt og satt oss over i sin elskede Sønnns rike.

14 I Ham har vi forløsningen ved Hans blod, syndenes forlatelse.

Vår tilstand og posisjon før: Vi var under mørkets makt, og synd er en del av mørkets makt. Vi var syndere.

Vår tilstand og posisjon nå: Vi er satt over i Jesus sitt rike, det vil si lysets rike, der synd ikke lenger har noe makt og vi er også tilgitt for vår synd. Vi er blitt rettferdige.

Jeg kunne sannsynligvis skrevet en lang bok om dette tema, for jeg kunne ha gått ennå dypere her. Men igjen, jeg håper du ser mitt poeng: Synd er vår fiende, den er vår fiende nummer en. Men

din identitet, og selv menneskets sanne identitet er ikke synd, hvis dette hadde vært slik, hadde mennesker vær våre fiender, og oss selv ville vært vår fiende.

Jeg mener Bibelen gjør dette ganske klart for oss hvem vår sanne fiende er, og din fiende er ikke deg selv!

Du er høyt elsket av Gud, og hvis du var synd (husk, identitet ikke tilstand), kunne ikke Gud ha elsket deg, for Gud hater det onde, og det ville vært mot hans karakter å elske deg hvis din identitet var synd.

Jeg ønsker også å ta med her igjen: Hvis du tror det som jeg trodde, at vi har to identiteter: Min ånd er hellig, men min sjel og kropp er litt ond.

Tenk da over dette: Hvis Gud bare elsker min ånd, hva da med min sjel og kropp? Vår personlighet sitter i vår sjel og vårt utseende er i vår kropp. Hvis vi tror at vi har to naturer, vil vi litt ubevisst, føle på dette og forakter vår personlighet og kropp?

Ikke nok med at vi sannsynligvis føler andre ser ned på oss, men vi kan til og med føle at Gud forakter både vår personlighet og kropp. Han elsker min ånd, som er vanskelig å definere i meg, men hater egentlig min personlighet og min kropp. Hvis dette var slik, ville du ha følt deg elsket av Gud? Tenk over det!

Din fysiske kropp er bare midlertidig, men den er ikke syndig, den er bare ett hus (og tempel) og den er ett redskap for din ånd og sjel. Gud skapte din sjel og kropp også. Om din personlighet og kropp sier Gud også: Dette er veldig bra og jeg elsker og aksepterer deg helt igjennom!

Et lite tillegg om lyst og begjær.

En del tenker på våre lyster og begjær som noe ondt. Spesielt når vi leser dette verset:

Jak 1:14-15

14 Men hver og en blir fristet når han blir dratt bort og lokket av sitt eget begjær.

15 Når så begjæret har unnfanget, føder det synd. Og synden, når den er blitt fullmoden, føder død.

Kan jeg fortelle deg en ting: Dine lyster og begjær er skapt av Gud, og de er i utgangspunktet godt. De er faktisk helt essensielle for vår eksistens.

Før du blir for opprørt over det jeg sier, la meg spørre deg dette: Har du **matlyst**? Er det begjæret du har etter å spise mat syndig? Jeg håper ikke det, for da ville du fort ha sultet i hjel.

Topp to av de sterkeste lystene vi har er sexlysten (matlyst er nummer en). Er det ønske og begjære du har om sex synd?

Noen sterkt religiøse vil kanskje si det. For en del tiår tilbake så var det også mange som så på sexlysten som synd i Norge, og sex var bare et nødvendig onde for å føre slekten videre (den skulle ikke nytes).

I dag er de fleste klar over at sex i seg selv ikke er en synd, for da ville det ikke vært så mange av oss, men hvis du mater denne lysten med de feil tankene, vil den begynne å føde synd og hvis du dveler før mye ved dem, kan den føre til død over for eksempel ekteskapet ditt og/eller forhold som du har.

Så husk dette: Dine lyster og begjær i seg selv er ikke noe ondt, men du trenger å ha visdom og kjenne sannheten, slik at synd ikke får kontrollen over dem. Gud har også gitt deg selvkontroll, det er en del av din nye og sanne natur.

Den eneste makten synd har over deg i dag er løgner den ønsker å fortelle deg, for sannheten er at syndens makt ble brutt en gang for alle ved Jesus sin død og oppstandelse for 2 000 år siden!

Dette er de gode nyhetene!